

**До питання комунікативного мінімуму для студентів-іноземців
у процесі вивчення дисциплін медико-біологічного профілю**

Роман Л.А., Тимофійчук І.Р.

*Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»
м. Чернівці, Україна
e-mail: liliya.roman@ukr.net; e-mail: inga.timofychuk@mail.ru*

Глобалізація та зростаюча академічна мобільність у сфері вищої освіти ставлять нові вимоги до якості освітніх послуг у вищі. Особливо гостро постає питання ефективного навчання іноземних студентів, яке тісно пов'язане з успішністю їх адаптації до нових умов. Порівняно невисока плата за навчання, доступний рівень життя, миролюбне ставлення населення і толерантність до різних релігійних поглядів гостей нашої держави зробили Україну привабливою для навчання іноземних громадян. Не менш важливим є і зворотний зв'язок – студенти, які навчаються у нас з-за кордону, можуть впливати на рейтинг країни і конкретного навчального закладу, його визнання у світовій системі вищої освіти.

У ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет» студенти навчаються українською та англійською мовами. Іноземні студенти з Індії та Нігерії обирають медичні вищі України через можливість навчатися англійською мовою, яка є рідною для більшості з них. Студенти родом з Йорданії мовою навчання обирають українську. За останні два роки кількість йорданських студентів значно зросла. Притік студентів із-за кордону ставить не тільки перед країною, але і перед конкретними вишами цілу низку важливих проблем, які потребують термінового вирішення й індивідуального підходу.

Рівень засвоєння нового матеріалу у ВНЗ залежить від якості довузівської підготовки студента-першокурсника. Ситуація ускладнюється ще й тим фактом, що починаючи вже з перших курсів (особливо на кафедрах анатомії, гістології, біології, фізіології) студентові необхідно запам'ятовувати і розуміти значення багатьох термінів на латинській мові, необхідних для осмислення медичної та фармакологічної термінології. Особливу складність у

навченні відчувають студенти, для яких українська мова не є рідною. Той обсяг матеріалу, який повинен опанувати студент-іноземець, свідчить про необхідність створення комунікативного мінімуму по основним дисциплінам, які передбачені навчальними програмами вишу.

Класична система викладання медико-біологічних дисциплін, яка містить тестування, усне опитування, пояснення нового матеріалу і виконання експериментальної роботи на даний час є недостатньою при навчанні студентів-йорданців, оскільки мовний бар'єр, складність міжнаціональної комунікації та різний рівень базової освіти створюють труднощі при вивченні дисциплін в українських видах.

Студенти-йорданці, які навчаються на підготовчих курсах ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет» вивчають українську мову в першу чергу, як мову «виживання», реально оцінюючи необхідність оволодіння мовою для продуктивної комунікації та адаптації в новому соціокультурному середовищі. Розуміння та усвідомлення того, що мова – це не тільки засіб спілкування, але й інструмент отримання професійної освіти (спеціальності), приходить до них, в кращому випадку, по закінченню підготовчих курсів.

З цього випливає, що головним завданням, яке впливає на мотивацію студентів до навчання, є використання спеціалізованого лексико-граматичного матеріалу, тобто текстів та діалогів майбутньої спеціальності, вивчення яких допоможе студентові вживати їх у професійній діяльності вже в першому семестрі. З цього погляду, надзвичайно актуальною є міжпредметна інтеграція дисциплін медико-біологічного профілю та української мови як іноземної. Саме на підготовчому та основному курсах з цієї дисципліни студенти можуть отримати той лексичний мінімум, який значно полегшить і, відповідно, покращить їхнє навчання.

Одним із методів, здатним покращити якість навчання студентів-іноземців є запровадження інноваційних технологій, які включають заняття класичної системи зі збільшенням частки наочного матеріалу (фільми, слайди,

малюнки). За результатами проведення змістових модулів середня оцінка по групі при класичній моделі навчання була достовірно ніжчою, аніж при інноваційній моделі.

Таким чином, нарощування лексичного мінімуму медико-біологічного спрямування, впровадження інноваційного підходу до навчання студентів-іноземців дозволить покращити якість підготовки, підвищить мотивацію та цікавість студента до вивчення предмету, стимулюватиме бажання отримати додаткові знання, більш успішне вирішення ситуаційних завдань. Більше того, успішність в навчанні приведе до кращої адаптованості, яка по принципу зворотного зв'язку, залежить від здатності педагогічної системи враховувати запити і потреби іноземних студентів, які вступають на навчання до ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет».

**Особенности преподавания «Экономической и социальной географии мира»
слушателям подготовительных курсов ХНЭУ им. С. Кузнецова:
методические аспекты**

Свинаяренко Н.А.

*Харьковский национальный экономический университет им. С. Кузнецова
г. Харьков, Украина
e-mail: Nataliia.Svynarenko@m.hneu.edu.ua*

В современном мире очень популярным стало изучение иностранных языков. Определенное место здесь занимает и изучение русского языка, который учат на факультете подготовки иностранных граждан ХНЭУ им. С. Кузнецова слушатели из Вьетнама, Бангладеш, Республики Конго, Мали, Китая, Монголии, Анголы, Марокко, Египта, Нигерии, Намбии, Ливии, Палестины, Израиля, Иордании, Туркменистана, Узбекистана, Таджикистана и др. стран.

В ХНЭУ им. С. Кузнецова учатся слушатели, которые на определенном этапе обучения преимущественно выбирают экономическую (неинженерную) направленность, поэтому изучению учебной дисциплины «Экономическая и социальная география мира» отводится важная роль. Ведь будущие экономисты должны на высоком уровне владеть экономико-географической